

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In verba eiusdem, Quid ergo dicemus? Lex peccatum est? Absit, & c.
Sermo CXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

gloriam triumphorum. Nobis, nobis cupit vincere, qui cum dominaretur nobis dignatus est militare, sicut dixit *. Ergo seruiamus in nouitate Spiritus à carnis seruitute iam liberi, quia vera dominatio est famulatus dominicæ sanctitatis, nam & verus homo, & vetus litera totam corrumpit & perdidit disciplinam.

In verba eiusdem, Quid ergo dicemus?

Lex peccatum est? Absit, &c.

Sermo C XVI.

Quoties diuerso genere, sed voce consona mystica resonat cantilena, mira dulcedine pascit & delectat auditum: ita cum vario modo, sed vno Spiritu, eodemque sensu diuina & cœlestis doctrina depromitur, libentius & cum suauitate maxima Evangelicæ scientiæ pandit & aperit sacramentum. Et ideo post Propheticam melodiam, & virtutum Christi stupenda miracula, ad Apostolicarum redeamus ordinem lectionum. Talis ergo hodiernæ extitit continentia lectionis. *Quid ergo dicemus? lex peccatum est? Absit. Sed peccatum non cognoui, nisi per legem: nam concupiscentiam non sciebam, nisi lex diceret: Non concupisces. Occasione autem accepta, peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam.* Audistis fratres, quo morbo sine Christo laborauerit humana conditio, quam captiua sine gratia fuerit humana fragilitas: quæ lege, quæ mandatis nō prohibebatur, sed armabatur ad crimina: quæ ob hoc audiebat, ob hoc cognoscebat, non vt vinceret peccata, sed faceret. *Peccatum non cognoui, nisi per legem.* Vitia non nosse felicitatis est, nosse periculi, vicisse virtutis est. Rex nobilis & fortis, hostibus suis longius occurrit: & ita præuenit ingruentium dolos, vt deiici nequeat fides militum, ciuium nequeat conturbari constantia: sic

sic modo generosus animus per Christi gratiam corporis sui transgreditur miserandas angustias, & ita totus delicta præuenit, proculcat vitia, & crimina tota internecone prostermit, vt nequeant fucis sensus fallere, dolis ingenium deprauare, tumultuantibus misero imbecilla corda dissoluere ardore, sanguinibus fumantes occasiones incendere, vario passionum genere membra naturaliter infirma vexare. Quod ignis aridæ segeti, hoc vitia corpori sunt humana, quæ sola securius separatione vincuntur, necantur ignorantia, & nescita sceleriter euanescent. Nam si ad mentem & sensus peruenerint, si cōtigerint animos, si semel membra penetrauerint, inextinguibile gignitur & exaltatur incendium: & nisi vnda cœlestis corda rigauerit, mentes infunderit, membra madefecerit, totum quod est roboris humani, subditur & redigitur in fauillam. *Lex inquit, peccatum est? Absit. Sed peccatum non cognoui nisi per legem.* Ac si diceret: Aurum auaritia non est, sed auaritiam non cognoui, nisi per aurum. Vinum ebrietas non est, sed ebrietatem non cognoui, nisi per vinum. Pulchritudo corporis non est concupiscentia, sed formæ decus concupiscentiæ me rapuit & perduxit ad lapsum. Sic ergo ipsa per se mala non sunt, quæ à Deo ad vtilitatem, ad salutem, ad gratiam sunt creata, sed per ea delinquendi datur occasio. Ergo auaritia aurum accusat, ebrius vinum, lasciuus aut lepidus, formæ vult esse quod contigit ad ruinam. Ita & lex quæ à Deo data fuerat ad salutem, quæ erat per se cœlestis & sancta, facta est per hominē miseri hominis ad ruinam: sicut ex sequentibus probat Apostolus, qui dicit: *Itaque lex quidem sancta, & mandatum sanctum, & iustum & bonum*: Quod ergo bonum erat, non intulit mortem, sed peccatum, quod

principaliter intulerat mortem, quod fragilem, quod imbecillem, quod humanam naturam pronam fecerat ad lapsus & vitia. Quod latebat, & hostiliter humano grassabatur in corpore, lex reprehendit, lex prodidit, dum admonet hominem de innocentia, de sanctitate, de iustitia, de virtute, de fide: dum arguit de vitiis, de delictis, de criminibus. Sed homo audire quidem coepit virtutes, coepit velle, sed non attigit: coepit detestari, sed sequi vitia: odisse delicta, sed facere: horrere crimina, sed implere: vnde tarde se feruum captiuum, se male rabiei sensit addictum, & coepit clamare: *Infelix ego homo, quis me liberabit à corpore mortis huius?* Cui respódetur. *Gratiã Dei per Iesum Christum Dominum nostrum.* Quo audito coepit libertatem quarere per auctorem, salutẽ per veniã, vitam per solam sperare gratiam. Nam diu ignorauerat vnde esset difficilis innocentia, vnde laboriosa iustitia, anxia sanctitas, virtus ardua, fides tota periculis plena, vnde sic tantas copias haberent delicta: vnde crimina dum succiduntur, increscunt: virtutes deficient, dum coluntur. Lex aperuit, docuit, lex tota luce monstrauit, crimina per peccatum, virtutes per Deum in humanis sensibus, in humana mente dominari: nec posse antè superari delicta, quam delictorum fuerit auctor extinctus, quod est peccatũ, quod Christus abstulit: attestante Ioanne, cum dicit: *Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* *Sine lege enim, inquit, peccatum mortuum erat, ego autem vivebam sine lege aliquando, sed cum venisset mandatum, peccatum reuixit: & ego mortuus sum. & inuentum est mihi mandatum, quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem: nam peccatum occasione accepta per mandatum seduxit me, & per illud occidit.* Peccatum mortuum erat, non quia non erat, sed quia ignorabatur, & propriè dictum est: *Peccatum reuixit.*

Ioan. 1.

uixit. Quia erat sepultum in ignorantia nostra, non mandatum, sed peccatum per mandatum reuixit, dum facit preuaricari qui fuerat ante peccator; dum reum perficit etiam contumacem, desertorem exuscitat & rebellem. Vnde merito homo iam tunc se exclamat mortuum, quando se vnde & quare, & per quem moreretur, agnouit. Peccatum, fratres, quam crudelis tyrannus sit, iam videmus. *Per mandatum seduxit me, & per illud occidit.* Quia argumentum salutis tetendit in laqueum, quia curam fecit esse languorē; quia instrumentū sanitatis exitiale mutauit in vulnus: quia vitā ipsam in gladium lethalem conuertit. *Per mandatum seduxit me, & per illud occidit.* Vt qui sibi iam quod esset occisus, quod prouideret iam mortuus: nam quis poterat subuenire occiso nisi Christus, qui vitam reparauit occisus: qui talionē morti reddidit per mortē mortem peremit: atque eam prodidit contumacem, quæ incubare iussa pœnis reorum, attentare ausa est ipsum iudicem, intrudere ipsum innocentiae præsumpsit auctorem: vnde merito mors, mors tua est, & in me non ego viuo, sed viuit, agit, regnat, imperat Christus.

In verba eiusdem, Factus est primus homo Adam in animam viuentem, &c. Sermo CXVII.

DVos homines beatus Apostolus hodie retulit humano generi dedisse principium. Adam videlicet, & Christum duos homines pares corpore, sed merito dispares, compage membrorum tota veritate persimiles, sed ipso sui principio tota dissimiles veritate. *Factus est, inquit, primus homo Adam in animam viuentem: nouissimus Adam in Spiritū viuificantem.* Ille primus ab isto nouissimo factus est, à quo est & animam con-
secutus, vt viueret, hic est ipso se figuratus auctore, qui
C c 5 vitam